

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/155/2025
Identifikačné číslo spisu:	7917213070
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2026
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7917213070.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu B. W., A., C. F. XXX/XX, zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Cahajlom, Bardejov, Dlhý rad 16, proti žalovanému O. O., A., C. XXX/XX, zastúpenému advokátom JUDr. Ľubomírom Čiberem, Trebišov, M. R. Štefánika 1161/184, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 12C/39/2017, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 15. mája 2025 sp. zn. 3Co/36/2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 15. mája 2025 sp. zn. 3Co/36/2024
z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Uznesenie Okresného súdu Trebišov z 11. júla 2025 č. k. 12C/39/2017-441 a uznesenie Okresného súdu Trebišov z 14. júla 2025 č. k. 12C/39/2017-446 z r u š u j e.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom podľa § 87 ods. 1 a § 388 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil (výrok I.) vo vyhovujúcom výroku rozsudok Okresného súdu Trebišov (ďalej len „súd prvej inštancie resp. prvoinštančný súd“) z 22. apríla 2022 č.k. 12C/39/2017-280 v znení doplnacieho rozsudku z 1. decembra 2023 č.k. 12C/39/2017- 340, ktorým „uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 815,10 eura titulom bolestného; zmenil rozsudok „v zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania“ tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.079 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť žalobcovi trov prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu (výrok II.); potvrdil rozsudok v časti zamietajúceho výroku prevyšujúceho sumu 7.079 eur (výrok III.); žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v celom rozsahu (výrok IV.).

1.1. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že dňa 7. októbra 2015 došlo k fyzickému incidentu strán sporu, pri ktorom žalovaný fyzicky napadol žalobcu. Za účelom preukázania tvrdení žalobca predložil lekársky posudok zo dňa 9. februára 2017, lekársku správu zo dňa 7. októbra 2017. Ďalej prvoinštančný súd vychádzal z rozhodnutia Okresného úradu Trebišov zo dňa 21. júna

2016, ktorým bolo konanie o spáchaní priestupku žalovaným zastavené, nakoľko nebolo preukázané, že skutok spáchal žalovaný. V konaní bol predložený znalecký posudok M.. V.Q. I. č. 153/2015 zo dňa 9. decembra 2015 ako aj znalecký posudok vypracovaný znaleckou organizáciou MED-PRO-ORTO s.r.o. č. 2/2019 zo dňa 15. januára 2019 a jeho doplnok. Na základe uvedených listinných dôkazov ako aj výsluchom strán sporu, svedkov B. J., T.. M. O., M. W., Z. V. ako aj znalca M.. K. L. Q. M.. V.Š. I. došiel k záveru, že nárok žalobcu na bolestné je dôvodný v sume 815,10 eura a na sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 7 524 eur nie je dôvodný. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody konštatoval, že žalobca preukázal predpoklady pre priznanie ním požadovaného nároku v súlade s § 424 Občianskeho zákonníka, nakoľko konanie žalovaného posudzoval ako konanie v rozpore s dobrými mravmi, čo vyplynulo z väčšieho množstva nepriamych dôkazov, ktoré potvrdzovali tvrdenia žalobcu. Išlo predovšetkým o výpoveď svedka B. J., ktorý mal vyslovene uviesť, že videl ako žalovaný udiera žalobcu a ďalej svedkyne M. W.Š., ktorá potvrdila, že žalobca sa vrátil po incidente do domu so zraneniami a roztrhnutým odevom ako aj svedka Z. V., ktorý mal odviezť žalobcu na lekárske ošetrenie po incidente. Za ďalšie dôkazy, ktoré súd prvej inštancie „usvedčili“ v názore, že žalovaný fyzicky napadol žalobcu považoval znalecké posudky M.. V. I. a znaleckej organizácie MED-PRO-ORTO s.r.o. Výpoveď svedka T.. M. O. - syna žalovaného zhodnotil ako účelovú, ktorá nekorešponduje so zisteným skutkovým stavom, rovnako aj výpoveď samotného žalovaného. Kauzálny nexus medzi konaním žalovaného a vznikom škody na strane žalobcu považoval za nepochybne preukázaný a to výpoveďami jednak žalobcu, svedkov B. J., M. W. Q. Z. V. a znaleckými posudkami. Ide o nepriame dôkazy, na základe ktorých možno bez rozumných pochybností nadobudnúť presvedčenie, že žalovaný naozaj zbil žalobcu, v dôsledku čoho mu vznikli zranenia a tým aj nárok na bolestné.

1.2. Pri ustanovení výšky bodového ohodnotenia prvoinštančný súd vychádzal zo znaleckého posudku znaleckej organizácie, ktorá ohodnotila bolestné u žalobcu na 47,5 bodov, teda vo výške 815,10 eura. M.. V. I. ohodnotil bolestné na 35 bodov. Na uvedený znalecký posudok však neprihliadol, nakoľko znalec ohľadom určenia bodového ohodnotenia bolestného, nevyšetрил žalobcu osobne a liečba zranenej chrbtice v danom prípade trvala viac ako 6 dní, vyžadovala si opakovanú a rehabilitačnú liečbu. Naproti tomu sa stotožnil so závermi posudku znaleckej organizácie, lebo z predložených lekárskeho správ vyplynulo, že žalobca musel dlhšiu dobu rehabilitovať, aby došlo k zlepšeniu stavu jeho chrbtice. Z uvedeného dôvodu preto vyhovel nároku žalobcu v časti na náhradu bolestného v sume 815,10 eura a v prevyšujúcej časti 3 197,70 eura náhrady bolestného konanie zastavil.

1.3. Vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia súd prvej inštancie došiel k záveru, že kauzálny nexus medzi konaním žalovaného a vznikom škody v podobe sťaženia spoločenského uplatnenia na strane žalobcu nebol preukázaný. Rozdielne boli závery znaleckého ústavu a znalca M.. V. I. ohľadom sťaženia spoločenského uplatnenia. M.. V. I. ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu na 0 bodov, avšak znalecká organizácia ohodnotila sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu na 412,50 bodov ako poúrazové obmedzenie hybnosti krčného segmentu chrbtice stredne ťažké 300 bodov, porucha labyrintu a okrem nedoslýchavosti a hluchoty 150 bodov, nedoslýchavosť obojstranná ľahká 100 bodov, teda spolu vo výške 550 bodov a za použitia ustanovenia § 10 ods. 6 zvýšené o 3/4 - iny, čo predstavuje sumu 7.524 eur. Plne sa súd prvej inštancie stotožnil so závermi M.. V.Š. I., pokiaľ išlo o ohodnotenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, nakoľko predmetnými zraneniami, resp. ťažkosťami trpel žalovaný ešte pred úrazom, čo vyplynulo z lekárskeho správ pred 7. októbra 2015, predovšetkým zo správy M.. O.. Považoval za evidentné, že znalecká organizácia sa s týmito správami v posudku vôbec nezaoberala. Napriek tomu mala vedomosť o chronických degeneratívnych zmenách u žalobcu skrz lekárskeho posudku M.. E. - všeobecnej lekárky zo dňa 13. januára 2016, ktorá ako všeobecná lekárka určila, že v danom prípade ide o poúrazový uzáver ACI bez toho, aby to vyplývalo z lekárskeho správ z angiologického oddelenia. Znalecká organizácia sa uspokojila na zistenie zdravotného stavu len z toho, čo jej predložil žalobca ako poškodený bez toho, aby si vyžiadala súdny spis, či nahliadla doň. Zranenia, ktoré boli spôsobené žalobcovi pri incidente sú ľahkými zraneniami s tým, že pokiaľ ide o podvrtnutie krčnej chrbtice, k tým by ani nemuselo dôjsť v prípade zdravej chrbtice. Nebolo možné opomenúť ani fakt, že zdravotný stav žalobcu je aktuálne dobrý, primeraný jeho veku, keď uviedol, že po incidente rúbe drevo. Z toho súd prvej inštancie usúdil, že sťaženiu uplatnenia žalobcu v živote, či v spoločnosti mohlo byť obmedzené v

čase liečby, lebo toho času už dokáže vykonávať fyzicky pomerne náročné domáce práce.

1.4. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 v spojení s § 257 CSP majúť za to, že vo veci boli dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pretože ide o výnimočnú situáciu, či okolnosť, kedy nie je možné určiť rozsah priznania nároku na náhradu trov konania s uvedených objektívnych dôvodov.

2. Odvolací súd v dôvodoch napadnutého rozhodnutia uviedol, že čiastočne považoval odvolanie žalobcu za dôvodné, preto postupom podľa § 388 CSP rozsudok v časti zamietajúceho výroku zmenil a žalobcovi priznal sumu 7.079 eur a v prevyšujúcej časti zamietajúceho výroku nad sumu 7.079 eur ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd na odvolacom pojednávaní postupom podľa § 384 ods. 1 CSP zopakoval dokazovanie v potrebnom rozsahu listinami, a to lekáorskými správami (č.l. 5 až 12, č.l. 85 až 93 spisu), znaleckými posudkami č. 153/2015 a č. 02/2019 vrátane jeho doplnku, pričom dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie čo do základu uplatneného nároku ako aj výšky priznaného bolestného vychádza zo správne zisteného skutkového stavu veci ako aj právneho posúdenia veci. Ani počas odvolacieho konania nedošlo k zmene skutkového ani právneho stavu vo vzťahu k priznanému nároku na bolestné, preto odvolací súd na skutkové zistenia a právne normy, ktoré uviedol súd prvej inštancie poukázal a v celom rozsahu sa s nimi stotožnil. K odvolaniu žalovaného uviedol, že ho nepovažoval za dôvodné, ak vychádzalo z názoru, že v konaní nebolo riadne a bez pochybností preukázané, že došlo z jeho strany k fyzickému útoku a teda žalobcovi nevznikla škoda.

2.1. Poukazujúc na ustanovenie § 424 Občianskeho zákonníka a jeho rozbor, tiež na ustanovenia § 132 ods. 1, § 187 ods. 1, 2 CSP a význam a charakter nepriamych dôkazov v konaní súd prvej inštancie dospel k správne záveru, ak konanie žalovaného posúdil ako konanie v rozpore s dobrými mravmi, ktoré mal preukázané nepriamymi dôkazmi, a to najmä výsluchom svedka B. J., svedkyne M. W. (manželky žalobcu) a svedka Z. V.Š., ako aj znaleckými posudkami vypracovanými M. V. I. č. 153/2015, ale aj znaleckou organizáciou MED-PRO-ORTO s.r.o. č. 02/2009. V súvislosti s takto formulovaným záverom bola bez významu žalovaným tvrdená skutočnosť, že v rámci trestného stíhania, ale ani priestupkového konania sa nepreukázalo tvrdenie žalobcu, že došlo z jeho strany k fyzickému útoku.

2.2. Skutočnosť, že zo strany žalovaného došlo k fyzickému útoku na žalobcu a teda k úmyselnému konaniu proti dobrým mravom bola preukázaná z nepriamych dôkazov. Konkrétne svedok B. J. potvrdil vo svojej výpovedi na pojednávaní, že videl žalobcu dezorientovaného, ktorý sa tackal po bitke, ako aj podliatiny, krvácalo mu ucho a mal roztrhané montérky. Svedkyňa M.G. W. potvrdila, že žalobca pri návrate zo záhrady mal roztrhané montérky, mikinu, bol zabltený, mal poškríbané ucho a oznámil jej, že ho zbil žalovaný a následne privolaala policajnú hliadku. Svedok Z. V. potvrdil, že žalobca bol pomliaždený, potlčený a zároveň dezorientovaný a osobným motorovým vozidlom ho odviezol na vyšetrenie do Košíc, nakoľko nemohol v danom stave šoférovať, mal zakrvavenú tvár na pravej strane a taktiež videl, že má potrhnané montérky. Uvedenými nepriamymi dôkazmi boli aj lekárske správy, najmä lekárska správa z kritického dňa 7. októbra 2015 a následne aj bodové hodnotenie bolestného znalcom M. V. I. v znaleckom posudku č. 153/2015 ako aj znaleckou organizáciou MED-PRO-ORTO s.r.o., ktoré vychádzali z príslušnej lekárskej dokumentácie žalobcu. Vzhľadom na to, že sa jednalo o nepriame dôkazy, tieto súd prvej inštancie správne hodnotil vo vzájomnej súvislosti, ich vzťahu k ďalším vykonaným dôkazom a ich súladnosti a v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov v dôsledku čoho správne uzavrel, že na základe výsledkov hodnotenia týchto dôkazov možno bez rozumných pochybností nadobudnúť istotu (presvedčenie) o tom, že zo strany žalovaného došlo k fyzickému napadnutiu žalobcu, následkom čoho mu vznikla škoda na zdraví.

2.3. Ohľadom výšky nároku na náhradu škody titulom bolestného opäť správne prvoinštančný súd vychádzal zo znaleckého posudku znaleckej organizácie MED-PRO-ORTO s.r.o. č. 02/2019 v znení jeho doplnenia zo dňa 15. januára 2019 a v tejto časti preto považoval odvolací súd odvolanie za nedôvodné, preto postupom podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok vo vyhovujúcom výroku ako vecne správny potvrdil.

2.4. Za dôvodné však odvolací súd už považoval odvolanie žalobcu v časti zamietajúceho výroku, ktorým zamietol jeho nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia vychádzajúc z názoru, že kauzálny nexus medzi konaním žalovaného a vznikom škody v podobe sťaženia spoločenského uplatnenia na strane žalobcu nebol preukázaný. Uviedol, že príčinná súvislosť medzi konaním škodcu a vznikom konkrétnej ujmy je jedným zo základných predpokladov zodpovednosti za škodu podľa § 424 Občianskeho zákonníka. O vzťah príčinnej súvislosti sa jedná, ak vznikne konkrétna majetková ujma následkom konkrétneho jednania škodcu. Subjekt môže byť zodpovedný za škodu len za predpokladu, že určitá skutočnosť, s ktorou je podľa § 424 Občianskeho zákonníka spájaná zodpovednosť za škodu, t. j. úmyselné konanie proti dobrým mravom, škodu skutočne spôsobil. Príčinná súvislosť znamená, že medzi úmyselným konaním proti dobrým mravom v danom prípade fyzickým útokom a škodou na strane druhej existoval vzťah príčin a následku. Vzťah príčiny a následku musí byť bezprostredný (priamy). Nepostačuje, ak tento vzťah je iba sprostredkovaný, t. j. ak následok škody u vzniknutej vyvolal ďalšiu škodu, ku ktorej však konanie proti dobrým mravom škodcu vôbec nesmeroval. Zákon totiž existenciu príčinnej súvislosti vyžaduje práve a len medzi konaním proti dobrým mravom a v súvislosti s tým vzniknutou škodou a nie medzi udalosťou, ktorá je už následkom porušenia právnej povinnosti a ďalšou škodou. Príčinná súvislosť medzi škodou a konaním v rozpore s dobrými mravmi je daná len vtedy, ak by škoda pri absencii konania proti dobrým mravom nevznikla, teda musí ísť o priamu (nielen sprostredkovanú) príčinu vzniku škody. Ak by príčina vzniku škody bola iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastane.

2.5. V danom prípade zo sledu relevantných skutočností vyplývajúcich zo zisteného skutkového stavu odvolací súd dospel k záveru, že bola preukázaná priama vecná súvislosť príčiny a následku t. j. konanie žalovaného v rozpore s dobrými mravmi a vznikom škody žalobcu spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia. Bolo tomu tak preto, že fyzický útok žalovaného na žalobcu viedol neodvratne k spôsobeniu škody u žalobcu spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia, čo bolo zrejme aj zo znaleckého posudku č. 02/2019. V tejto súvislosti súd prvej inštancie správne konštatoval, že v konaní boli podané rozporné znalecké posudky ohľadom prípadného nároku žalobcu na sťaženie spoločenského uplatnenia. Znalec M.. V. I. v znaleckom posudku č. 153/2015 ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu počtom bodov „0“ a znalecká organizácia v znaleckom posudku č. 02/2019 ohodnotila sťaženie spoločenského uplatnenia počtom bodov 412,50. Súd prvej inštancie sa po preskúmaní oboch posudkov stotožnil so závermi M.. V. I. neuvedomujúc si, že kškodnej udalosti došlo 7. októbra 2015, pričom M.. V. I. znalecký posudok vypracoval pre účely trestného konania už dňa 9. decembra 2015. Poukazujúc na ustanovenia § 4 ods. 1 a 2, § 5 ods. 1 a 2, 4, § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „zákon č. 437/2004“) odvolací súd konštatoval, že náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku, pričom pri určení výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v posudku. Lekársky posudok však možno vydať len potom, čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený a v prípade, ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví. Z uvedeného je teda zrejme, že lekárske posudky ohľadom určenia prípadného sťaženia spoločenského uplatnenia možno spravidla vydať až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví, pokiaľ nedošlo k ustáleniu zdravotného stavu už skôr. V opačnom prípade treba považovať takýto lekárske posudky ohľadom sťaženia spoločenského uplatnenia za predčasné.

2.6. V prejednáwanej veci bolo nesporné, že k vzniku škody u žalobcu došlo fyzickým útokom žalovaného dňa 7. októbra 2015. Znalec M.. V.Q. I. vypracoval znalecký posudok č. 153/2015 už dňa 9. decembra 2015, teda 2 mesiace od fyzického napadnutia. Znalecká organizácia MED-PRO-ORTO s.r.o. vypracovala znalecký posudok o sťažení spoločenského uplatnenia žalobcu dňa 15. januára 2019. Z obsahu spisu, ale ani z vyjadrenia znalcov nebolo zrejme, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu pre účely bodového ohodnotenia sťaženia jeho spoločenského uplatnenia, preto pre úvahy o tom, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu bolo treba vychádzať z ustanovenia § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. t.j. uplynutím jedného roka od poškodenia jeho zdravia, teda dňom 7. októbra 2016. Keďže znalec M.. V. I. vypracoval znalecký posudok ohľadom sťaženia spoločenského uplatnenia

žalobcu v čase pred uplynutím jedného roka od poškodenia jeho zdravia, bolo treba súhlasiť s názorom žalobcu, že predmetný znalecký posudok je v tejto časti predčasný. Nesprávne preto v rámci dokazovania postupoval súd prvej inštalácie, ak pri hodnotení oboch znaleckých posudkov neprihliadol na skutočnosť, že znalecký posudok M. V. I. vypracoval pred ustálením zdravotného stavu žalobcu, t.j. pred uplynutím jedného roka od poškodenia zdravia, teda v rozpore s citovaným ustanovením § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. Preto bolo potrebné pri posúdení nároku žalobcu na sťaženie spoločenského uplatnenia vychádzať zo znaleckého posudku č. 02/2019 vypracovaného znaleckou organizáciou MED-PRO-ORTO s.r.o. zo dňa 15. januára 2019. Z uvedeného znaleckého posudku bolo zrejmé, že znalecká organizácia vykonala bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu a stanovila porúrazové obmedzenie hybnosti krčného segmentu chrbtice stredne ťažké v počte 300 bodov, poruchu labyrintu (okrem nedoslýchavosti a hluchoty) v počte bodov 150, nedoslýchavosť obojstranná ľahká v počte 100 bodov a teda v súčte 550 bodov. Vzhľadom na to, že nebolo možné zmeny zdravotného stavu pred posudzovaným poškodením na zdraví žalobcu presne zistiť, preto počet bodov nemohol prekročiť 3/4 ustanovenej sadzby, preto znalecká organizácia v znaleckom posudku stanovila celkom 412,50 bodov ako vyjadrenie odškodnenia žalobcu za sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. V zmysle § 1 opatrenia č. 3/2015 Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2015 za jeden bod je 17,16 eura. Vzhľadom na závery znaleckého dokazovania preto podľa odvolacieho súdu prináleží náhrada škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 7.079 eur ($412,50 \times 17,16 = 7\,078,50$ eura a výsledná suma zaokrúhlená na najbližšie celé euro smerom nahor, teda 7 079 eur). V uvedenej časti odvolací súd považujúci odvolanie žalobcu za dôvodné postupom podľa § 388 CSP rozsudok v časti zamietajúceho výroku zmenil a žalobcovi priznal sumu 7.079 eur a v prevyšujúcej časti zamietajúceho výroku nad sumu 7 079 eur ako vecne správny potvrdil.

2.7. Výrok o trovách konania odvolací súd odôvodnil podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 2 CSP majúci za to, že žalovaný mal v konaní úspech len nepatrný, preto odvolací súd zmenil aj výrok o trovách prvostupňového konania a zaviazal žalovaného nahradiť trovy konania v celom rozsahu. Rovnako v rámci odvolacieho konania mal žalovaný úspech len nepatrný, preto mu odvolací súd uložil povinnosť nahradiť žalobcovi aj trovy odvolacieho konania v celom rozsahu.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu v časti, ktorou bol zmenený rozsudok súdu prvej inštalácie v zamietajúcom výroku a žalobcovi priznaný nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 7.079 eur s príslušenstvom a trovy konania, t. j. proti výroku II. podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“), ktorého prípustnosť odôvodňovala ustanoveniami § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Navrhoval napadnutý rozsudok zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3.1. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP žalovaný odvolaciemu súdu vytýkal nesprávny procesný postup spočívajúci v nevykonaní dôkazu výsluchom príslušníkov Policajného zboru v Michalovciach, ktorí boli prítomní na mieste incidentu a mali sa vyjadriť k rozhládovým pomeroch na mieste incidentu, čo by nepochybne prispelo k objektívnemu hodnoteniu výpovede svedka J.. Žalovaný považoval za potrebné, aby navrhovaný dôkaz bol riadne vykonaný, pretože by bol spôsobilý preukázať ním tvrdené skutočnosti a zároveň vyvrátiť resp. spochybniť výpovede svedkov žalobcu. Odvolací súd nesprávne vyhodnotil dôkazy v rozpore s § 191 ods. 1 CSP, keď považoval výpoveď svedka B. J. za vierohodnú, napriek tomu, že tento svedok v priestupkovom konaní poprel, že videl fyzické napadnutie (strana 5, bod 15), a až v civilnom konaní zmenil svoju výpoveď. Tento rozpor odvolací súd neadekvátne posúdil, čím porušil zásadu objektivity pri hodnotení dôkazov (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo/171/2016).

3.2. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ uviedol, že napadnuté rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, a sice „posudzovania vierohodnosti znaleckých posudkov, ich predčasnosti a aplikácie § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia“, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V podrobnostiach žalovaný uviedol, že súdy hodnotili dva znalecké posudky: 1/ M. V. I.F., č. 153/2015 (vypracovaný 2 mesiace po incidente) a 2/ znaleckej organizácie MED-PRO-ORTO

s.r.o., č. 02/2019 (vypracovaný po viac ako troch rokoch od incidentu). Súd prvej inštancie uprednostnil posudok M. V. I., odvolací súd naopak preferoval posudok MED-PRO-ORTO s.r.o s poukazom na to, že I. posudok bol údajne „predčasný“. Žalovaný mal za to, že odvolací súd nesprávne právne posúdil otázku „predčasnosti“ znaleckého posudku M. V. I.. V otázke ustálenia zdravotného stavu žalobcu sa odvolací súd podľa presvedčenia žalovaného odklonil od judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá prijala závery, že „ustáleným je zdravotný stav poškodeného, pri ktorom už spravidla nemožno predpokladať zásadné zmeny zdravotného stavu v dôsledku škodnej udalosti“ (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. marca 2019 sp. zn. 3Cdo 66/2018, tiež sp. zn. 3Cdo 67/2018). Odvolací súd bezprecedentne uprednostnil neskorší posudok bez kritického hodnotenia, čím postupoval v rozpore so zásadou voľného hodnotenia dôkazov (§ 191 CSP). Automaticky považoval jeden posudok za správny, druhý za bezcenný; nesprávne aplikoval § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., ktorý vyžaduje, aby lekárske posudky pre sťaženie spoločenského uplatnenia boli vydané po ustálení zdravotného stavu. Znalecký posudok MED-PRO-ORTO s.r.o. nepreukázal, že zdravotný stav žalobcu bol v čase jeho vypracovania (15. januára 2019) ustálený (strana 10, bod 53), ako vyžaduje zákon. Znalecký posudok bol vypracovaný viac než tri roky po incidente. Tento extrémny časový odstup predstavuje zásadné oslabenie dôkaznej hodnoty. Po tak dlhom čase nie je možné dôveryhodne určiť, aké konkrétne zmeny v zdravotnom stave žalobcu boli následkom údajného napadnutia a aké zmeny sú prirodzeným dôsledkom veku, degeneratívnych ochorení alebo iných nezávislých faktorov. Odvolací súd sa tiež odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pri aplikácii § 424 Občianskeho zákonníka, keď nesprávne posúdil kauzálnu súvislosť medzi konaním dovolateľa a škodou žalobcu spočívajúcou v sťažení spoločenského uplatnenia. Znalecký posudok MED-PRO-ORTO s.r.o. nezohľadnil dostatočne predchádzajúce chronické degeneratívne zmeny žalobcu (strana 3, bod 8), ktoré mohli byť primárnou príčinou sťaženia spoločenského uplatnenia. Súd prvej inštancie správne konštatoval absenciu kauzálnej súvislosti (strana 3, bod 7), no odvolací súd tento záver zmenil bez dostatočného odôvodnenia (strana 8, bod 43). Podľa judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. 5Cdo 126/2009 a sp. zn. 3Cdo 130/2010) musí byť kauzálna súvislosť priama, a ak existujú iné príčiny škody (napr. predchádzajúce zdravotné problémy), zodpovednosť škodcu môže byť vylúčená alebo znížená. Odvolací súd túto zásadu ignoroval, odbil ju konštatovaním, že „napadnutie muselo nevyhnutne viesť“ k uvedeným zraneniam. Vzhľadom na dôkaznú situáciu - neexistenciu priameho záznamu o bezprostredne vzniknutej škode, predchádzajúce ochorenia chrbtice, nedoslýchavosť pred udalosťou - je tento záver neudržateľný. M. V. I. výslovne uviedol, že mnohé symptómy mohli mať súvis s predchádzajúcim stavom. Práve tieto pochybnosti zakladajú neexistenciu vzťahu príčiny a následku. Nezohľadnením tejto otázky došlo k svojvôli pri posudzovaní skutkového stavu.

4. Žalobca v podanom vyjadrení k dovolaniu Najvyšší súd Slovenskej republiky žiadal, aby dovolanie žalovaného zamietol. Napadnutý rozsudok označil za vecne správny. Uviedol, že závery znaleckého posudku znaleckej organizácie sú objektívnym zhrnutím dostupnej zdravotnej dokumentácie a absolvovaných lekárskeho vyšetrení.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

14. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

15. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať

postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

16. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

17. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľ namietal nesprávny procesný postup súdov oboch inštancií, konkrétne nevykonanie navrhovaného dôkazu, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Tiež namietal, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, osobitne spochybnil vierohodnosť výpovede svedka B. J. a dostatočne sa nezaoberal rozpormi v rozdielnych záveroch znaleckých posudkov, presvedčivo nezdôvodnil prečo považoval znalecký posudok znaleckej organizácie za dôveryhodný.

18. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že v danom prípade na pojednávaní konanom dňa 2025 (viď zápisnica o pojednávaní z 12. júla 2019) právny zástupca žalovaného navrhol doplniť dokazovanie vypočutím vo veci konajúcich príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v Michalovciach, ktorých mená zároveň uviedol. Súd prvej inštancie predmetnému návrhu na tom istom pojednávaní nevyhovel; návrh na doplnenie dokazovania zamietol s tým, že ho nepovažuje za potrebný a zároveň pritom do zápisnice uviedol, že zdôvodnenie nevykonania dôkazu odôvodní v rozsudku vo veci samej. Pravdou je, že súd nemusí vykonať všetky dôkazy, ktoré navrhne strana sporu. O tom, ktoré dôkazy vykoná, rozhoduje súd. Musí však dbať o to, aby z dokazovania nevylúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať rozhodujúcu skutkovú okolnosť významnú pre rozhodnutie. Ak sa súd rozhodne dôkaz nevykonať, musí to zdôvodniť v odôvodnení svojho rozsudku. Oboznámia sa s podrobným odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie dovolací súd zistil, že prvoinštančný súd si riadne svoju povinnosť odôvodniť nevykonanie navrhovaného dokazovania (§ 220 ods. 3 CSP) žalovaným nesplnil, pričom túto vadu neodstránil ani odvolací súd, ktorý dokazovanie vo veci samej zopakoval. Súdna prax najvyššieho súdu už v minulosti zaujala názor, že nevykonanie navrhovaného dokazovania možno zásadne odôvodniť len troma dôvodmi. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2021, sp. zn. 5Cdo/107/2019). Za ďalšie žalovaný v priebehu sporu namietal závery žalobcom predloženého znaleckého posudku znaleckej organizácie MED-PRO-ORTO s.r.o. s tým, že tento posudok nezohľadňuje dostatočne predchádzajúce chronické degeneratívne zmeny žalobcu (predchádzajúce ochorenia chrbtice, nedoslýchavosť pred udalosťou). S týmito podľa názoru dovolacieho súdu špecifickými námietkami sa odvolací súd v zdôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal dostatočne a najmä presvedčivo. Neobstojí všeobecné konštatovanie, že znalecký posudok znaleckej organizácie bol vypracovaný neskoršie, „už v čase ustálenia zdravotného stavu žalobcu“ a preto je tým objektívnym dôkazom. Z obsahu spisu pritom vyplýva, že bol vypracovaný po troch rokoch, čo možno považovať, aj vzhľadom k záverom predchádzajúceho znaleckého posudku za pomerne dlhý časový úsek na to, aby súd venoval pozornosť námietkam žalovaného. Dovolací súd konštatuje, že nevykonanie dokazovania vypočutím príslušníkov Policajného zboru v Michalovciach, ktorí bezprostredne vnímali spornú udalosť a tiež neodstránenie rozporov v spore predložených znaleckých posudkov sú podstatné skutočnosti majúce zásadný vplyv na zistený skutkový stav. Nespochybňuje oprávnenie všeobecného súdu nebyť viazaný rozhodnutím

správneho orgánu v priestupkovom konaní, ktorá skutočnosť napokon vyplýva priamo zo zákona, avšak v okolnostiach danej veci, keď odvolací súd po zopakovaní dokazovania v podstate z tých istých dôkazov, aké boli vykonané v priestupkovom konaní vyvodil odlišné závery a síce, že žalovaný sa dopustil protiprávneho konania (oproti záveru priestupkového orgánu, že nebolo preukázané, že skutok spáchal žalovaný) mal formulovať svoje závery až po dôslednom a náležitom zhodnotení/zvážení všetkých relevantných skutočností, medzi ktoré bezpochyby patrí aj svedecká výpoveď konajúcich príslušníkov Policajného zboru a taktiež bolo potrebné odstrániť rozpory medzi zisteniami vyplývajúcimi zo znaleckých posudkov, v ktorom smere si mal odvolací súd predvolať a vypočúť oboch znalcov k sporným zisteniam a stranám umožniť im klásť otázky (viď ustanovenie § 208 ods. 3 CSP). To, či bol na strane žalobcu ustálený zdravotný stav je síce otázkou skutkovou, ale závisiacou od odborného posúdenia, preto bolo dôležité venovať tejto skutočnosti náležitú pozornosť. Dovolací súd uzatvára, že pokiaľ v danej veci odvolací súd dospel k záveru, že bola preukázaná priama vecná súvislosť príčiny a následku t.j. konanie žalovaného v rozpore s dobrými mravmi a vznikom škody žalobcu spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia bol jeho záver predčasný.

19. Z uvedených dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že nevykonaním žalovaným navrhnutého dôkazu a riadnym nevysporiadaním sa s jeho námietkami voči predloženému znaleckému posudku a tým neodstránením spornej skutkovej otázky, týkajúcej sa porušenia právnej povinnosti, príčinnej súvislosti a tvrdenej škody nebolo možné považovať zistený skutkový stav za ustálený. Neodstránenie spornosti v skutkovom stave a zároveň nevykonanie relevantných dôkazov na jeho ustálenie, je porušením procesných práv dovolateľa v takej miere, že možno konštatovať, že nesprávnym procesným postupom súdov nižšej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) v spojení čl. 2 ods. 1 a 2 Základných princípov CSP. Súd je povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Dovolanie žalovaného za takejto situácie bolo nielen procesne prípustné (§ 420 písm. f) CSP), ale tiež dôvodné (§ 431 CSP), lebo v ňom bolo opodstatnené namietané, že súd (odvolací) nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vzhľadom na takto zistenú vadu zmätočnosti sa už dovolací súd nemal možnosť zaoberať ďalšími dovolacími námietkami. Najvyšší súd postupoval v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ktorá sa ustálila na názore, že v prípade dôvodne namietanej vady zmätočnosti ide o procesnú nesprávnosť, pri ktorej je predčasné podrobiť napadnuté rozhodnutie meritórnemu dovolaciemu prieskumu (1 Cdo 166/2017, 2 Cdo 88/2017, 3 Cdo 146/2018, 4 Cdo 191/2018, 5 Cdo 29/2016, 8 Cdo 70/2017). Z dôvodu, že konanie bolo zaťažené vadou podľa § 420 písm. f) CSP, pre ktorú bolo potrebné rozhodnutie dovolacieho súdu zrušiť, dovolací súd sa v ďalšom už nezaoberal žalovaným namietanou prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

20. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomocí patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozhodnutie dovolacieho súdu a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

21. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

22. Vzhľadom na zrušenie rozhodnutia dovolacieho súdu bolo potrebné zrušiť aj naň nadväzujúce uznesenia Okresného súdu Trebišov z 11. júla 2025 č. k. 12C/39/2017-441 a uznesenie Okresného súdu

Trebišov z 14. júla 2025 č. k. 12C/39/2017-446 (uznesenie o výške náhrady trov, vydané vyšším súdnym úradníkom), keďže išlo o rozhodnutia závislé od rozhodnutia vo veci samej (§ 439 písm. a) CSP). Závislým výrokom pritom môže byť nielen dovolaním nedotknutý výrok, tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci (R 73/2004).

23. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.